

Commissie

Besprekingsverslag

Datum	29 september 2025
Aanwezigen	T. Brands (voorzitter), R. van der Beek (secretaris), S.H.M. Ornstein (dijkgraaf), C. van Dijk (heemraad), E.W.J. den Hertog (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), B.J. Aalbers (Natuurterreinen), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), W. Goedhart (Natuurterreinen), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), C. Klaassen-Broekhuizen (BBB), D.A. Lokhorst (ChristenUnie), M. Maijer (PvdA), J.G.W. van Megen (AWP), A.F.T. Meier (Water Natuurlijk), S.E. Mulder (VVD), M. Obbink (CDA), G.A. Pansier (CDA), L. Polinder (SGP), G.C. Sprik (50PLUS), W.H. Ubbink (BBB), D.H. van Uitert (Water Natuurlijk), H.J. van der Wind (SGP), A.A. van de Wolfshaar (VVD)
Commissieleden	K. van Aller (ChristenUnie), L. van Bruggen (PvdA), C. Fransen (Partij voor de Dieren), J. Germs (50PLUS), R. Hazelaar (Lokaal Waterbeheer), W.M. van Vliet (Partij voor de Dieren)
Opgemaakt door	Nicolien Knapen
Volgende vergadering	

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

Voorafgaand aan deze commissievergadering is er een beeldvormend overleg geweest over de kostentoedelingsverordening.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Mevrouw van de Wolfshaar (VVD) vond het fijn om in een cirkel te zitten tijdens de beeldvormende vergadering.

3. Vragenronde

De heer Germs (50PLUS) vindt het een goede zaak dat het Havendijkje in Elburg op de schop gaat. In het artikel staat dat de kosten in totaal € 450.000 zijn waarvan de helft wordt betaald door de gemeente Elburg. Hoe gaat het waterschap dat financieren? Heemraad van Vreeswijk antwoordt dat in het verleden is gewerkt aan de Randmeerdijk ter verbetering en verhoging van de dijk. Destijds is geconstateerd dat het haventje onderhoud behoefde; dat is lang uitgesteld omdat het vanwege de dijkversterking aan de orde zou komen. Dat bleek achteraf niet het geval te zijn. Het eigendom van het haventje is overgegaan naar de gemeente Elburg en normaal hoort daar onderhoudsgeld bij. Daaruit is dit betaald.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) geeft aan dat de brieven omtrent de schouw zijn verstuurd. Gezien de discussie rondom de nieuwe maairegeling en de uitvoering van de maaiwerkzaamheden van het afgelopen jaar had een andere manier van communiceren overwogen kunnen worden. Heemraad den Hertog antwoordt dat er nadrukkelijk aandacht voor is. In de agrarische nieuwsbrief is hier aandacht voor gevraagd en het wordt op de socials benoemd. Twee keer per jaar is er

overleg met de waterschapsbestuurders van bijvoorbeeld de agrarische sector in het beheersgebied en daar is het ook nadrukkelijk aan de orde geweest.

4. Kostentoedelingsverordening Watersysteembeheer 2026

Inleiding door heemraad Van Vreeswijk:

In de commissievergadering van 15 september jl. heeft de eerste discussie plaatsgevonden. Voorafgaand aan deze commissievergadering is er een verhelderende beeldvormende bespreking geweest. In de adviescommissie is toegezegd aan de adviesnota een beslispunt toe te voegen. "Het vaststellen van de beoordeling van gebiedskenmerken zoals beschreven in het rapport van Tauw". Dit geeft het ab de gelegenheid om voorstellen tot wijziging te doen.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) denkt dat er discussie zal blijven. Er ligt een gedegen onderbouwde keuze van het college, een duidelijk en overzichtelijk belastingvoorstel dat uitlegbaar is. De fractie steunt het voorstel.

De heer Aalbers (Natuurterreinen) spreekt zijn waardering uit voor het bijstellen van de adviesnota middels het toevoegen van het nieuwe beslispunt over de gebiedskenmerken. Wat de fractie betreft is de uitkomst van fase 1 van de herziening van de belastingtarieven – de 0,39 – een gegeven. Daar is geen discussie over, wel over de gebiedskenmerken. Er worden drie gebiedskenmerken aan de orde gesteld. De weging van het gebiedskenmerk "aandeel gebied beschermd door de waterkeringen" heeft een merkwaardige uitkomst gekregen. Voor alle categorieën is de uitkomst "onder" maar voor natuur staat er "neutraal". De motivering van de uitkomst "neutraal" is dat in de handleiding van de Unie staat dat voor natuur geen beoordeling in dit gebiedskenmerk kan plaatsvinden. Door alle andere categorieën de "onder" waardering toe te kennen ontstaat er een hogere score voor natuur. Graag bijstellen naar "onder". De toegezegde schriftelijke beantwoording wordt afgewacht.

Het tweede gebiedskenmerk is de weging van de inspanningen gericht op natuurontwikkeling. Op blz. 19 van het Tauw-rapport staat dat het waterschap niet actief inzet op natuurontwikkeling; het werk wordt vrijwel compleet door de terreinbeheerders gedaan en toch is de score "boven". Dat motiveert het waterschap in de zienswijzennota met de opmerking dat het vooral gaat om biodiversiteit en om natuur in stedelijk gebied. Dat is een onjuist argument. Het gaat niet om de grootte van het oppervlak maar om de mate van inspanningen op het gebied van natuurrecreatie of waterkwaliteit. De beoordeling "boven" is foutief; niet de inspanningen zijn groter maar het oppervlak is groter. Het oppervlak is al eerder in fase 1 gewogen en dat is verwerkt in het kostenaandeel 0,39. Bij de gebiedskenmerken gaat het om de mate van inspanning en die is juist laag. Het oordeel moet wijzigen van "boven" naar "onder". Ook hier zou schriftelijke beantwoording volgen.

Het derde gebiedskenmerk is waterbeheerdiensten in natura door natuurbeheerders. Hier worden de inspanningen van natuurbeheerders benoemd maar omdat er zoveel hectares natuurgebied zijn waar helemaal niets kan worden deze inspanningen weggestreept. Juist voor de waterbeheerdiensten zouden de natuurbeheerders een passender oordeel verdienen. "Neutraal" zou gewijzigd moeten worden in "onder".

De heer Van Megen (AWP) merkt op dat bij ingezetenen het gebiedskenmerkenresultaat op neutraal uitkomt; daar wordt 5% op gezet. De 5% wordt als extra argument vanwege natuur op ingezetenen gezet en die 5% is even hoog als wat ongebouwd opbrengt. De 5% is bekend vanuit het verleden, maar

het gaat nu om het profijtbeginsel waarbij objectieve en meetbare argumenten gehanteerd moeten worden. Het voorstel is om het op 3% te zetten en natuur op 0,3. De fractie overweegt een amendement.

Mevrouw van Vliet (Partij voor de Dieren) sluit aan bij het pleidooi van Natuurterreinen over de gebiedskenmerken. Vanuit de inspraak van het Utrechts Landschap drukt 41% van een beetje te zeer op de begroting. De fractie wil dat het maximum van 10% niet wordt overschreden en dat het percentage 0,3 blijft; op dat punt sluit de fractie aan bij de AWP. De waarde die de natuur biedt wordt onderbelicht door hier geen "boven" aan toe te kennen. Voor de 0,09% wordt aangesloten bij de AWP.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) vindt het betoog van de heer Aalbers eenzijdig. Beekdalen, beekherstel, Lampenbroek, Empese en Tondense heide, Beekbergerwoud zijn serieuze projecten. In principe is het een pleitbaar standpunt om de oude 10% weer terug te halen. De fractie steunt het voorstel van het college op alle punten.

De heer Germs (50PLUS) dankt voor het goede beeldvormend overleg; e.e.a. is objectief toegelicht door Tauw. In hoofdlijnen kan de fractie de gebiedskenmerken van het rapport Tauw onderschrijven. De fractie is het ook eens met de beoordeling van de zienswijzen. M.b.t. de kostentoedeling wordt aangesloten bij de AWP en dus voor de 3% te gaan.

Mevrouw Klaassen (BBB) steunt de variant van het college. Complimenten voor het rapport van Tauw. Vanavond gaat het over de verdeling wie wat betaalt; dat is een resultante van de uitgaven die gedaan worden. De fractie wil de discussie bij voorkeur voeren op de inhoud aan de uitgavenkant, de kosten die gemaakt worden. Het ab heeft de beschikking over meerdere instrumenten om te kunnen sturen, bijvoorbeeld de kwijtscheldingsregeling. Hou de helicopterview bij de keuzes die gemaakt worden.

De heer Mulder (VVD) sluit aan bij de complimenten aan de ambtelijke organisatie en de portefeuillehouder. M.b.t. de inbreng van Natuurterreinen: het is niet zo dat het waterschap niets doet voor natuur; daarnaast is de bijdrage van de fractie Natuurterreinen 0,39%. De fractie vindt de voorliggende adviesnota reëel, de beoordeling van de gebiedskenmerken is uitvoerig besproken evenals de zienswijzenrapportage en de kostentoedelingsverordening.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) spreekt haar dank uit voor de behandeling van de gebiedskenmerken zowel beeldvormend als oordeelsvormend. Ten aanzien van de gebiedskenmerken sluit de fractie aan bij Natuurterreinen en de AWP. Het aandeel beschermd gebied door primaire waterkeringen ziet de fractie als een nieuwe weeffout. Bij natuur moet er "onder" staan net als bij de andere drie categorieën. Bij de inspanningen gericht op natuurontwikkeling doet het waterschap een klein beetje voor natuur en daar moet dan "weinig" staan. Bij de waterbeheerdiensten in natura door natuurbeheerders: natuur en de beheerders leveren veel diensten in natura zoals infiltratie. Natuurbeheerders verrichten daar inspanningen voor en dat moet dan "veel" worden.

Mevrouw Maijer (PvdA) dankt het college voor de beeldvormende bijeenkomst en voor het toevoegen van het beslispunt om de gebiedskenmerken vast te stellen. De fractie vindt de eerlijkheid van het belastingsysteem van groot belang. Het is een moment van verandering om de weeffouten eruit te halen en zaken zoveel mogelijk recht te zetten. Het gaat niet om de uitkomst maar om het principe van een

goed en eerlijk belastingstelsel wat uitgelegd kan worden aan de belastingbetalers. De fractie sluit aan bij het betoog van de heer Aalbers. De mate van inspanning door het waterschap wat betreft natuur gaat niet om het areaal want dat zit in de berekening van de eerste fase; het gaat over de extra inspanning die het waterschap daar bovenop doet. Dat gebiedskenmerk voor natuur moet "onder" worden. Natuur heeft grote positieve effecten. Voorgesteld wordt om bij het gebiedskenmerk de waterbeheerdienst als "boven" te kwalificeren.

De heer Lokhorst (ChristenUnie) dankt voor de beeldvormende bijeenkomst waar de systematiek goed is uitgelegd. Het solidariteitsdeel van 5% is goed te volgen. Voor wat betreft het profijtdeel is een heldere lijn neergezet en vanuit de handleiding onderbouwd. Ten aanzien van de gebiedskenmerken moet er voor gewaakt worden dat er allerlei doelredeneringen worden opgezet om een gewenste uitkomst te motiveren. Ten aanzien van de gebiedskenmerken: Bij de primaire waterkeringen zit er een fout in de systematiek; het college wordt opgeroepen daar nog eens naar te kijken. Dat geldt in mindere mate ook voor de argumentatie rondom biodiversiteit. Gaat het om alleen de biodiversiteit in het stedelijk gebied of het geheel van biodiversiteit? Graag een toelichting daarop.

De heer Polinder (SGP) vindt dat er een heldere uiteenzetting was m.b.t. het rapport van Tauw; dat leidt voor de fractie niet tot nieuwe gezichtspunten. Tauw heeft in het rapport een goede evenwichtige onderbouwing geleverd vanuit het totale overzicht. Daar hoeft niets aan gewijzigd worden.

De heer Pansier (CDA) dankt voor de beeldvormende bijeenkomst en een andere opstelling van het college. Er wordt aangesloten bij de ChristenUnie. Er blijven principiële vragen leven over twee beoordelingen: de waterkeringen en de inspanningen voor natuur. De verwachting is dat het college in de voorbereiding van het ab volgende week de toezegging waar kan maken daar schriftelijk op terug te komen.

Er is een schorsing.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

Dank voor de inbreng en fijn dat het beeldvormend overleg heeft bijgedragen aan de discussie vanavond. M.b.t. een aantal punten is eerder schriftelijke beantwoording toegezegd; dat volgt. Ten aanzien van beschermd gebied zijn er wat tegenstrijdigheden; het college gaat zich hierover beraden. Het gaat altijd over ha per inwoneraantal; dat is anders dan oppervlakte. Het oppervlak kan verschillende vormen hebben. Er zijn 5 of 6 waterschappen die op hetzelfde percentage uitkomen als hier terwijl Vallei en Veluwe verreweg de grootste natuur hebben. M.b.t. de biodiversiteit: Natuur is meer dan het gebied wat door natuurbeheerders beheerd wordt. Elk stuk ongebouwd wat niet cultuurlandschap is en groter is dan 1 ha is natuur; dat kan een plas zijn, een park e.d. Het vierde punt is de discussie m.b.t. de 5%. Het is niet zo dat de 5% die ingezetenen betaalt ten koste van natuur is. Natuur betaalt daar 6% van oftewel 0,3%. In het verleden was er de discussie over de verhoging naar 10%; er is toen gezegd dat de bijdrage van natuur op de totale rekening dusdanig klein is dat de andere categorieën daarmee niet opgezaaid worden. Vandaar dat Ingezetenen een percentage extra kan krijgen vanwege de grote hoeveelheid natuur. Dat wordt nog steeds gehanteerd. Het betekent niet dat ingezetenen betalen voor natuur want het gros betalen ze voor gebouwd. Het gaat er eigenlijk om: Hoe kunnen we de lage belasting natuur compenseren in andere categorieën? Een aantal maal is genoemd het verhaal van maximaal 10% stijging. Dat hoort bij de begroting, niet bij de kostentoedeling.

Datum 29 september 2025
Onderwerp Commissie
Pagina 5 van 5

In tweede termijn:

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) is blij met de duidelijke beantwoording; complimenten voor hoe het in elkaar zit. De complexiteit is lastig. Het woord weeffout is verkeerd gebruikt want het zijn bestuurlijke keuzes die gemaakt zijn. De fractie staat achter het originele voorstel.

De heer Polinder (SGP) sluit aan bij de heer Van Burgsteden.

De heer Aalbers (Natuurterreinen) bedankt de heemraad voor de bereidheid om nog een keer naar de drie gebiedskenmerken te kijken en de toezegging van alsnog schriftelijke beantwoording op de vragen. Het is niet zo dat het waterschap niets doet, maar het is ook niet zo dat het waterschap volledig trekker is van een natuurontwikkelingsgebied. Verwezen wordt naar het citaat uit het Tauw rapport: Het waterschap neemt niet zelf initiatieven voor natuurontwikkelingsprojecten. De 0,39% uitkomst uit fase 1 staat vast; dat is een stijging van 0,09 en dat is meer dan de 10%. De heemraad heeft aangegeven dat dit de uitkomst is en dat het eenmalig is. Goede besluitvorming is van belang op basis van goede bestuurlijke afwegingen.

De heer Van Megen (AWP) zal een mogelijk amendement van de fractie Natuurterreinen steunen. De fractie AWP overweegt een amendement in te dienen m.b.t. de 3%.

De heer Germs (50PLUS) roept op om met een zo groot mogelijke meerderheid de kostentoedelingsverordening vast te stellen.

Mevrouw Maijer (PvdA) is blij met beantwoording van de heemraad dat hij een aantal zaken opnieuw gaat bekijken. Op welke termijn volgt de beantwoording?

De heer Lokhorst (ChristenUnie) ziet met belangstelling de toegezegde beantwoording en de beschouwing tegemoet.

De heer Pansier (CDA) vindt dat er vandaag goede stappen zijn gezet en er is een goede discussie gevoerd.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk in tweede termijn:

Het college gaat een bestuurlijke afweging maken. Het definitieve voorstel is woensdag 1 oktober a.s. beschikbaar.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 6 oktober 2025.

5. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.45 uur, met dank aan allen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 2025.

voorzitter

secretaris